

[Начало](#) > ... > [Вашите Права](#) > [Жертви На Престъпления](#) > [Обезщетение](#) > [Ако Искът Ми Следва Да Се Разглежда В Тази Държава](#) > [Czechia](#)

Ако искът ми следва да се разглежда в тази държава

Съдържание,
предоставено от
Чехия

Чехия

За кой вид престъпления мога да получа обезщетение?

Чешката република ще предостави финансова помощ на жертвите на престъпления, които са претърпели увреждане на здравето, и на преживелите лица на жертвите, които са починали в резултат на престъплението. Освен това лицата, които имат право на финансова помощ, включват жертвите на сексуални престъпления срещу човешкото достойнство и малтретирани деца.

За кой вид увреждане мога да получа обезщетение?

Финансовата помощ цели преодоляване на влошеното социално положение вследствие на престъплението; тя не замества задължението на извършителя да предостави обезщетение за претърпените от жертвата вреди.

Преживелите лица получават финансовата помощ под формата на еднократна сума; жертвите, които са претърпели увреждане на здравето, също могат да претендират за помощ под формата на еднократна сума (нейният размер зависи от тежестта на последиците) или могат да претендират за възстановяване на разходите за лечение или за обезщетение за загуба на доходи. Жертвите на сексуални престъпления срещу човешкото достойнство или малтретирани деца могат да поискат възстановяване на разходите за терапия за облекчаване на претърпените неимуществени вреди.

Мога ли да получа обезщетение, ако съм роднина или лице на издръжка на лице, което е починало в резултат от престъпление? Кои роднини или лица на издръжка на жертвата могат да получат обезщетение?

Да, преживелите лица на жертви, починали в резултат на престъпление, имат правото на финансова помощ, ако преживелият е родител, съпруг/съпруга, регистриран партньор, дете или брат или сестра на починалия и е живял в общо домакинство с него към момента на смъртта му, или ако преживелият е лице, на което починалият е осигурявал или е бил длъжен да осигурява издръжка.

Мога ли да получа обезщетение, ако съм роднина или лице на издръжка на жертва, която е преживяла престъплението? Кои роднини или лица на издръжка на жертвата могат да получат обезщетение в такъв случай?

В този случай нямате право на финансова помощ.

Мога ли да получа обезщетение, ако не съм гражданин на държава от ЕС?

Можете, ако сте постоянно пребиваващ или законно пребиваващ в друга държава — членка на ЕС, и сте станал жертва на престъпление, извършено в Чешката република, или ако сте законно пребиваващ в Чешката република повече от 90 дни и сте станал жертва на престъпление на територията на Чехия престъпление, ако сте подал молба за международна закрила в Чешката република или ви е било предоставено убежище или субсидиарна закрила и сте станал жертва на престъпление, извършено на територията на Чехия, или когато е уместно, съгласно условията, предвидени в международен договор.

Мога ли да искам обезщетение от тази държава, ако живея тук или съм от тук (това е моята държава на пребиваване или гражданство), дори ако престъплението е извършено в друга държава от ЕС? Мога ли да направя това, вместо да поискам обезщетение в държавата, в която е извършено престъплението? Ако отговорът е положителен, при какви условия?

Ако сте гражданин на Чешката република, имате право на финансова помощ от Чешката република, независимо от това в коя държава е извършено престъплението, на което сте жертва.

Трябва ли първо да съм съобщил за престъплението в полицията, за да мога да претендирам за обезщетение?

Да, това е задължително.

Необходимо ли е да се изчакат резултатите от евентуално полицейско разследване или наказателно производство, преди да мога да подам иска за обезщетение?

Не е необходимо да се изчакат резултатите от разследването. Финансова помощ може да бъде предоставена, ако текущото разследване на правоприлагащите органи показва, че няма съмнение, че е извършено престъпление и че са изпълнени законовите условия за възникване на право на финансова помощ.

Трябва ли първо да потърся обезщетение от извършителя на престъплението, ако той е бил установен?

Ако не упражните правото си на обезщетение от извършителя, финансовата помощ може да бъде намалена или дори да не бъде присъдена.

Ако извършителят не е бил установен или осъден, имам ли все пак право да поискам обезщетение? Ако да, какви доказателства трябва да представя в подкрепа на моя иск?

В този случай е необходимо да се прави разграничение между това дали извършителят не е известен, или лицето, спрямо което се води наказателно преследване за престъплението, не е било признато за виновно, въпреки че е очевидно, че е било извършено престъпление (това означава, че е извършено престъпление, но вероятно е извършено от някой друг). В този случай имате право на финансова помощ. Ако извършителят обаче е бил оправдан, защото деянието, за което се е провело наказателно преследване, не представлява престъпление, не разполагате с право на финансова помощ. Искът се

оценява главно въз основа на материали, събрани от правоприлагащите органи. Вашата задача е да докажете размера на причиненото увреждане и, ако е приложимо, на всички други вреди, които биха могли да бъдат взети предвид (разходи за лечение и загуба на доходи).

Има ли срок, в рамките на който трябва да поискам обезщетение?

Искът трябва да бъде предявен в срок от две години от момента, в който сте научили за вредите, но не по-късно от 5 години от датата на престъплението. Правото на помощ се прекратява с изтичане на един от тези срокове. Малолетните или непълнолетните жертви на сексуални престъпления срещу човешкото достойнство могат да предявят иск в срок от 2 години след навършване на пълнолетие или в срок от 5 години от извършване на престъплението, което от двете настъпи по-късно.

Кои загуби и разходи се обхващат от обезщетението?

а) За жертвата на престъплението:

— материални (различни от морални) вреди:

- разходи за медицинско обслужване за претърпяната телесна повреда (медицинско лечение — амбулаторно и болнично лечение, възстановяване) — ДА
- допълнителни нужди или разходи, произтичащи от увреждането, при условие че са пряко свързани с възстановяване на здравето (т.е. разходите, свързани с медицински грижи и помощ, временно и постоянно лечение, продължителна физиотерапия, адаптиране на жилището, специални помощни съоръжения и др.); ДА
- постоянно увреждане (напр. инвалидност и други трайни увреждания)
 - загуба на доходи по време на медицинското лечение и след него (включително пропуснатите доходи и загубата на възможността за заработване на доходи или понижена издръжка и др.) — ДА
 - загуба на възможности — НЕ,
 - разходи, произтичащи от правни производства, свързани с инцидента, причинил увреждането, като правни такси, съдебни разноски) — НЕ,
 - обезщетение за открадната или увредена лична собственост — НЕ,
 - други — НЕ,

— психически (морални) щети:

- болката и страданието на жертвата — НЕ.

б) За правоимащи лица или роднини на жертвата:

— материални (различни от морални) вреди:

- разходи за погребение — НЕ,
- медицински разходи (напр. лечение на членове на семейството, амбулаторно и болнично лечение, рехабилитация) — НЕ,
- загуба на издръжка или възможности — НЕ,

— психически щети:

- болката и страданието на роднини или правоимащи лица/обезщетение за преживели лица, ако жертвата е починала — НЕ.

Как се изплаща обезщетението — чрез еднократно плащане или на месечни вноски?

Финансовата помощ се плаща еднократно.

По какъв начин моето собствено поведение във връзка с престъплението, съдебното ми досие или липсата на сътрудничество по време на производството за обезщетение могат да окажат влияние върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху сумата, която бих получил?

Вашето съдебно минало не е от решаващо значение за правото ви на финансова помощ. Ако обаче не съдействате на правоприлагащите органи за разрешаването на престъплението, няма да ви бъде предоставена финансова помощ. Помощ няма да ви бъде предоставена и ако сте участвали в престъплението като съучастник.

Ако не съдействате в достатъчна степен при процедурата за предоставяне на финансова помощ, тя може да бъде прекратена или молбата ви може да бъде отхвърлена.

По какъв начин финансовото ми положение би могло да повлияе върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху получената сума?

Финансова помощ може да не ви бъде предоставена само когато е очевидно, че социалното ви положение не се е влошило в резултат на престъплението.

Има ли други критерии, които биха могли да повлияят върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху сумата?

Ако сте допринесли по някакъв начин за увреждането, финансовата помощ може да бъде намалена или да не бъде предоставена изобщо.

Как се изчислява обезщетението?

Жертвите, които са претърпели леко увреждане на здравето, могат да претендират за еднократна сума в размер на 10 000 CZK.

Жертвите, които са претърпели тежко увреждане на здравето, могат да претендират за еднократна сума в размер на 50 000 CZK.

Вместо помощ под формата на еднократна сума жертвите, които са претърпели увреждане на здравето, могат да поискат финансова помощ в размер до 200 000 CZK, в зависимост от доказаните разходи за лечение и/или загубата на доходи.

Преживелите лица имат право на финансова помощ, изплатена под формата на еднократна сума в размер на 200 000 CZK, освен братята и сестрите, които имат право на помощ в размер на 175 000 CZK.

Съществува ли минимален или максимален размер на обезщетението, което се отпуска?

Като жертва на престъпление, която е претърпяла увреждане на здравето, или като преживяло лице можете да получите сума до 200 000 CZK (до 175 000 CZK, ако сте брат или сестра на жертва, която е починала в резултат на престъпление); освен това в случай на смърт финансовата помощ, предоставена на всички преживели лица, не може да надхвърля общо 600 000 CZK; и ако има повече преживели лица, предоставената помощ се намалява пропорционално, така че да не надвишава максималния размер на помощта.

Очаква ли се от мен да посоча сумата на обезщетението в исковия формуляр? Ако е така, ще получа ли някакви указания за това как да я изчисля или относно други аспекти?

Да.

Ако получа обезщетение за нанесените вреди от други източници (като например от работодателя ми или частна застрахователна схема), получената сума приспада ли се от обезщетението, платено от институцията/органа?

Само в случай на застраховка, покриваща задължението на извършителя да предостави обезщетение за причинените вреди, което съгласно чешкото право е практически възможно в случай на пътнотранспортни произшествия и трудови злополуки.

Мога ли да получа аванс от обезщетението? Ако отговорът е положителен, при какви условия?

Не се предоставят авансови плащания за финансова помощ.

Мога ли да получа допълващо или допълнително обезщетение (например след промяна в обстоятелствата или влошаване на здравето и т.н.) след основното решение?

Да, до максимално допустимия размер на финансовата помощ.

Какви съпътстващи документи трябва да приложи към иска си?

- пълномощно, доказателство за семейна връзка с жертвата,
- акт за смърт на жертвата,
- копие от полицейския доклад,
- копие от съдебното решение,
- здравна документация,
- сметки за болнични разходи или сметки за свързани разходи,
- сметки за разходи за лечение,
- доказателства за доходи.

Има ли административни или други такси, които се заплащат за получаване и обработване на исковата молба?

Не.

Кой орган взема решение по исковете за обезщетение (при национални случаи)?

Министерството на правосъдието;

Къде мога да изпратя иска (при национални случаи)?

Министерството на правосъдието;

Необходимо ли е да присъствам по време на процедурата и/или когато се взема решение по иска ми?

Не.

Колко време (приблизително) отнема вземането на решение от органа по иск за обезщетение?

Решението по иска следва да бъде постановено в срок от 3 месеца.

Ако не съм доволен от решението на органа, как мога да го обжалвам?

Чрез предявяване на иск в съда по административноправен ред.

Къде мога да получа необходимите формуляри и допълнителна информация относно начина, по който да изготвя иска?

На уебсайта на [Министерството на правосъдието](#), от НПО, занимаващи се с оказване на помощ на жертвите на престъпления, и от Службата за пробация и медиация.

Има ли специална гореща телефонна линия или уебсайт, които мога да използвам?

Не.

Мога ли да получа правна помощ (помощ от адвокат) при подготвянето на иска?

Да, но на собствени разноски.

Има ли организации за подкрепа на жертвите, които могат да ми помогнат в процеса на искане на обезщетение?

Белият кръг на безопасността [Bílý kruh bezpečí] е една от най-големите такива организации; на жертвите оказва помощ също и Службата за пробация и медиация на Чешката република [Probační a mediační služba ČR]. Професионална помощ се оказва и от субектите, вписани в [регистъра на доставчиците на помощ на жертвите на престъпления](#). Тази помощ включва психологически услуги, социални консултации, правна помощ, предоставяне на правна информация и възможност за участие във „възстановителни програми“, насочени към възстановяване на отношенията и отстраняване на причинената вреда.

■ Последна актуализация: 21/08/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.